

Forum: Stad en Samenleving
Ten behoeve van de zienswijzen GR-en.
Datum: 10 juni 2025

Agendapunt: 7

Zienswijze MRDH begroting 2026 (RA 25 026);

Zienswijze beleidsnota reserves, voorzieningen en fondsen (RA 25 027).

1. Worden de beschikbare middelen van de MRDH evenwichtig over álle deelnemende gemeenten verdeeld, en op welke manier wordt dit inzichtelijk gemaakt per gemeente? Wij vragen specifiek om een overzicht van investeringen en projecten waarin Rijswijk meedeelt, zodat transparantie en evenwichtige spreiding aantoonbaar is.

Ja, de middelen worden evenwichtig verdeeld. Dit betekent niet dat iedere gemeente per inwoner een gelijke bijdrage ontvangt. De middelen worden ingezet voor het versterken van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid van de hele regio en besteed aan projecten die daar het meest aan bijdragen. Projecten moeten bijdragen aan het realiseren van de zes opdrachten (doelen) uit de gezamenlijke Strategische Agenda 2023 – 2026 van de MRDH. In iedere MRDH gemeente geïnvesteerd. In de bijlagen van de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029 is een overzicht opgenomen van grote projecten en kleine projecten per gemeente.

2. Hoe waarborgt de MRDH dat het openbaar vervoer ook in sociaal kwetsbare wijken en kleinere gemeenten beschikbaar en betaalbaar blijft, ondanks financiële druk op het BDU-budget? Wij vragen om een ‘**sociale toets**’ bij toekomstige concessiewijzigingen en vervoerplannen, zodat bereikbaarheid voor alle inwoners gegarandeerd blijft.

Het Rijk heeft bezuinigingen aangekondigd op de middelen voor het openbaar vervoer. Als deze bezuinigingen niet van tafel gaan, kan de MRDH niet waarborgen dat het openbaar vervoer overal beschikbaar blijft. Er zullen pijnlijke keuzes moeten worden gemaakt. Het kader voor de keuzes, over waar het openbaar vervoer beschikbaar blijft en tegen welke kosten, zijn de zes opdrachten (doelen) uit de Strategische Agenda van de MRDH. Voor komend jaar is er nog geen sprake van het snijden in de dienstregeling; voor Rijswijk wordt het aanbod van openbaar vervoer zelfs wat uitgebreid.

3. Wat zijn de gevolgen van het opheffen van de reserve ‘weerstandsvermogen economisch vestigingsklimaat’ voor gemeenten als Rijswijk? Kan het MRDH toelichten hoe economische projectvoorstellen vanuit middelgrote gemeenten in de toekomst zullen worden ondersteund via de egaliseringsreserve of andere fondsen?

De reserve ‘weerstandsvermogen economisch vestigingsklimaat’ is per 31 december 2021 opgeheven. In 2015 is er bepaald dat het programma Economisch Vestigingsklimaat een niet-structureel financieel risico loopt in geval een deel van de inwonerbijdragen (gemeentelijke bedragen) wegvalt. Op 12 juli 2019 heeft het algemeen bestuur echter de Algemene regels voor uittreding uit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag vastgesteld. Daarin staat dat een uittreedsom wordt bepaald bij uittreding. Hierin staat ook het bedrag dat de uittredende deelnemer dient te betalen aan de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (GR MRDH), dat bestaat uit de schade die de GR MRDH lijdt als gevolg van de uittreding. Het aanhouden van een aparte reserve was vanaf dat moment daarom niet meer nodig.

Economische projectvoorstellen kunnen worden ondersteund vanuit de budgettaire ruimte die de begroting van het programma EV daarvoor biedt. Deze lasten worden gefinancierd uit de inwonerbijdragen die jaarlijks door de deelnemende gemeenten betaald worden. Omdat de in

het begrotingsjaar gestarte projecten niet altijd eindigen op 31 december van dat jaar wordt er gewerkt met een Egalisatiereserve Economisch Vestigingsklimaat (let op; dit is dus een andere reserve dan de reserve 'weerstandsvormogen economisch vestigingsklimaat' waar in eerste instantie een vraag over gesteld wordt). Deze egalisatiereserve bevat de nog niet financieel afgewikkelde bijdragen per jaareinde. De doorloop en daarmee samenhangende kosten van deze lopende projecten kunnen daardoor in de komende jaren ook van dekking voorzien worden. Daarbovenop kan het algemeen bestuur ook ertoe besluiten om een eventueel gerealiseerd begrotingsoverschot over een boekjaar (onderbesteding) toe te voegen aan de egalisatiereserve en daarmee beschikbaar te stellen voor nieuwe projecten in de komende jaren. Het is bijvoorbeeld niet opportuun om relatief geringe begrotingsoverschotten af te rekenen met 21 gemeenten.

4. Leidt de verlaging van de inwonerbijdrage van €3,07 naar €3,00 tot het schrappen of uitstellen van projecten, en hoe worden deze keuzes gemaakt? Wij vragen of hierbij rekening wordt gehouden met een evenwichtige spreiding van projectkansen over de regio.

Het verlagen van de inwonerbijdrage leidt niet tot het schrappen of uitstellen van projecten. Iedere gemeente, ook de kleinere gemeenten, hebben dezelfde mogelijkheden om projecten aan te melden voor het programma EV. Als voorbeeld heeft Rijswijk een grote subsidie ontvangen voor de campusontwikkeling At the Park en – samen met het IPP Haaglanden – voor het revitaliseren van de Plaspoelpolder en de Westvlietweg.

5. Op welke manier versterkt de MRDH de bestuurlijke betrokkenheid van middelgrote en kleinere gemeenten bij de besluitvorming over investeringen en beleidskoersen? Wij verzoeken het MRDH om toe te lichten hoe de aanbevelingen uit de Berenschot-evaluatie hierover worden opgevolgd.

Een van de conclusies uit de Berenschot-evaluatie is dat de samenwerking formeel goed is gelegitimeerd maar dat dit niet altijd zo wordt ervaren. In het plan dat naar aanleiding van de evaluatie is opgesteld zijn verschillende acties geformuleerd om dit probleem aan te pakken. Concrete acties voor dit onderwerp zijn onder andere het versterken van de rol van de adviescommissieleden en het inventariseren van de informatiebehoefte bij raadsleden. Ook stelt de MRDH voor om de P&C-cyclus beter in te zetten als monitorinstrument voor lopende projecten.

6. Hoe wordt in MRDH-begroting en beleid concreet rekening gehouden met brede welvaart – dus de sociale, ecologische en economische impact op lokaal niveau? Wij vragen of de bijdrage van MRDH-projecten aan thema's als werkgelegenheid, duurzaamheid en inclusieve mobiliteit in toekomstige plannen inzichtelijk gemaakt kan worden.

De MRDH heeft onlangs een eigen rapport opgesteld over brede welvaart. Op dit moment wordt gewerkt aan de mobiliteitsvisie en de economische visie. Voor beide visies wordt bekeken hoe deze gekoppeld kunnen worden aan brede welvaart en hoe in de uitwerking concreet rekening gehouden kan worden met brede welvaart.